

Vaabenmagt overfor Regjeringen og den lovlige Dyrighed, hvad man i Kraft af den sunde Menneſteforstand anſaa for rigtig. Førſt da det var blevet mig bekendt, at man var ſkrevet til Bærket, førſt da det var blevet mig bekendt, at diſſe Ord begyndte at gaa over til Gjerning, førſt da det var blevet mig bekendt, at man virkelig var gaaet til at indforſkrive Riſler i større Antal, end man hidtil havde kjendt, og i større Antal, end der var naturlig Grund til, og førſt da det endelig ogſaa var blevet mig bekendt, at man foruden at have beſtilt en Del yderligere havde aabnet Forhandlinger rundt omkring om at ſtaffe flere — førſt da var det, at jeg mente, at Dieblicket var kommet, hvor det var nødvendigt at gribe ind for at forhindre Brud paa den offentlige Orden, hvilke jeg ganſte viſt anſer Statsmagten for stærk nok til at have kunnet beſeire, men ſom ſaaere let vilde have ført til Blodsudgydelse og alvorlige Følger for de Paagjældende. Derfor var min Henſigt med denne Lov den herigjennem at ſtaffe en Bænk til, et mildt Middeſt til at forhindre ſaadanne Voldsomheder, ſom gjerne, kan jeg ſige, kunde draaget uberegnelige Følger for Landet og dets Exiſtents efter ſig. Det var mig klart, at da vi ikke havde Vaabenfabriker her i Landet, vilde det Væſentlige i Retning af Forebyggelse være udrettet derved, at man lagde Hindringer i Veien for Indførelſen af Vaaben. Jeg var netop glad ved at vælge dette Middeſt, ſom ikke til ſin Sværkættelſe krævede haarde Forholdsregler mod Nogen, ei heller krævede nogen Nødvendighed for at forfølge eller tage Straffedom over Folk, men ſom lod ſig realiſere lempelig, blot derved at uan gjennem Tolboesenet forebyggede Indførelſen af Vaaben. Naturligviſ maatte der ved Siden af dette findes Straffebestemmelſer, fordi der dels findes Vaaben her i Landet, dels ogſaa fordi det kundes tænkes, at der bragtes Vaaben ind ad utilladelig Wei; men jeg anſaae Hovedſagen for at være udrettet ved det førſte milde og lempelige Middeſt. Jeg tror heller ikke, at Erfaringerne i den Henſeende har givet mig noget Dementi. De øvrige Beſtemmelſer om Straf for ulovlig Anſtaffelse og Uddeling af Riſler og Indøvelse i diſſes Brug have ikke fundet Anvendelſe; der har ikke været et eneſte Tilfælde, hvor det har været nødvendigt at ſtride til kriminel Sagsanlæggeſe mod Nogen. Jeg tror alſaa, at Loven har virket heldig. At den naturligviſ ikke har behaget dem, ſom have fundet en Fornøielſe og Tilfredsſtillelſe i, dels ſom Demonſtration, dels ſom Truſel, dels maatte ogſaa ſom en alvorlig ment Forholdsregel, at opfordre til

ſaadanne Anſtaffelser, det er en anden Sag; men naturligviſ var Loven heller ikke ſkrevet for at behage dem.

Jeg tror ikke — og dette vil jeg endnu tilføie — at denne Lov kan præteredere at være nogen udtømmende Angivelse af alle de Forholdsregler, der kunne være nødvendige for at betrygge den offentlige Ro og Orden, hvis virkelig en henſynsløs Agitation ſkulde forſøge at fremkalde Forstyrrelſer af denne. Det har naturligviſ heller ikke været Henſigten. Som jeg før ſagde, er jeg ugerne kommen ind paa denne Bane og har ønsket at gjøre ſaa ſmaa Skridt ſom mulig og indføre ſaa lempelige Forholdsregler ſom mulig. Jeg har derfor indſkrænket mig til det, der i mine Tanker var det meſt Fornødne og det førſt Fornødne, nemlig at forebygge ligefremme Voldsgjerninger, men en forſat Agitation, der ſyſtematiſk lægger an paa at ophidſe Befolkningen eller, ſom en æret Taler har kaldt det, demoralisere Befolkningen, kan naturligviſ ikke forebygges ved denne Lov alene. Jeg vil ikke haabe, at der ſkal indtræde Nødvendighed for at ſtride til videre Forholdsregler, men jeg vil kun ſige dette, at ſaa længe det er mig betroet at ſtaa paa den Plads, jeg nu indtager, vil jeg ikke ghye tilbage for at træffe de Forholdsregler, ſom jeg anſer for nødvendige for at opretholde Sikkerheden og Freden i Landet.

Broberg: Naar jeg har udbedt mig Ordet, er det ene og alene for at ſige, at naar jeg ſtemmer for det foreliggende Lovforſlag, ſaa er det støttet ganſte paa de ſamme Betragtninger, ſom ere udtalte fra det andet kongevalgte Medlem (Uſting), og hvortil jeg i et og Alt kan slutte mig.

Hasle: Det er ikke for at blande mig i den Diskuſſion, ſom bliver ført i Dag, at jeg har bedt om Ordet, men for at afgive en Erklæring om det Standpunkt i denne Sag, hvorpaa mine Meningsſkæller og jeg ſtaa. Om den foreliggende Sag har der jo været udstedt en foreløbig Lov af 5te Mai d. A., men den maa betragtes ſom bortfalden ved Folkethingets Forkaſtelſe den 13de ds. Naar Regjeringen ikke deſto mindre søger Rigsdagens Samtykke til et Lovforſlag af ſamme Indhold, maa jeg paa Meningsſkællers og egne Begne erklære, at vi paa ethvert Trin af Sagens Gang maa ſtemme derimod, da en ſaadan Lov efter vor Mening uden nogenſomhelſt Nødvendighed vilde gjøre et Indgreb i Borgernes grundlovmæſſige Ret. Den har utvivſomt heller ikke mindſte Udſigt til at kunne gjenneføres.